

Opbergen bij part. corresp.

Notitie : 58
Datum : 7 Maart 1950
Samenst. : J. Tinbergen

Aan
de heer Minister van Economische
Zaken;
de heer Minister van Wederop-
bouw en Volkshuisvesting.

In een gesprek dat ik gisteren had over mogelijke samenwerking inzake productieprogramma's in de metaalnijverheid met ir J. Overweg, een der directeurs van de Koninklijke Machinefabriek Gebr. Stork & Co. N.V., Hengelo, werd mij een concreet geval voorgelegd, waarbij op zo duidelijke wijze nut gesticht kan worden door coördinatie van beslissingen van Uw beider ministeries, dat ik mij veroorloof dit hierbij onder Uw aandacht te brengen.

De N.V. Stork heeft zich na de oorlog een aantal zeer kostbare speciale banken aangeschaft, waarop hoge afschrijvingen drukken. Zij is zeer goed voorzien van orders, met name voor de elektrische centrales en heeft daarnaast ook telkens export-orders. Aangezien er echter in één ploeg wordt gewerkt, moeten herhaaldelijk prijsopgaven worden verstrekt, die in vergelijking met het buitenland te hoog liggen. Door in twee ploegen te werken zou zij een aanmerkelijke kostenverlaging kunnen bereiken, waardoor men kan mededingen. De vakbeweging is op het ogenblik, zoals U bekend is, geneigd hiertoe mede te werken. Het werken in twee ploegen behoeft niet af te stuiten op gebrek aan toezicht, daar uit de beste arbeiders bazen kunnen worden geselecteerd.

Het knelpunt wordt echter gevormd door de woningbehoefte. De firma Stork zou gaarne nog meer Drentse arbeiders, waarmee in de laatste tijd zeer goede ervaringen zijn opgedaan, naar Hengelo halen. Dit stuit af op het feit dat er in Hengelo onvoldoende mag worden gebouwd, terwijl men bij wijze van spreken bezig is in Drente niet alleen woningen maar ook nieuwe fabrieken te bouwen. De heer Overweg wees er m.i. terecht op, dat de industrialisatie zeker doelmatiger geschiedt, wanneer een bestaand goed geoutilleerd bedrijf in twee ploegen gaat werken, waardoor kostbare machines, die in Amerika steeds in twee of drie ploegen werken, eerst ten volle kunnen worden benut, dan door nieuwe fabrieken op te richten. Hij herinnerde mij er aan, dat na de oorlog de machinefabriek van Stork meer dan 1000 mensen nieuwe werkgelegenheid heeft verschaft in Hengelo; daarnaast ca 350 in Zwolle en Assen. Men zou per jaar vermoedelijk enkele honderden personen kunnen opnemen.

Het was hem volkomen duidelijk dat het werken in twee ploegen niet onmiddellijk kan aanvangen. In verband daarmee zijn thans overwerkvergunningen aangevraagd en ten dele reeds toegestaan. De medewerking van de arbeiders aan dit overwerk zal echter aanmerkelijk gemakkelijker zijn indien het gezien kan worden als een tijdelijke maatregel en indien kan worden gewezen op toezeggingen om in de naaste toekomst het aantal woningen in Hengelo voldoende uit te breiden om het werken in twee ploegen mogelijk te maken.

Uiteraard is de heer Overweg gaarne bereid alle nadere inlichtingen te verstrekken.

1. The first part of the report
describes the general situation
of the country and the
state of the economy.

2. The second part of the report
describes the results of the
survey and the findings of the
research.

3. The third part of the report
describes the conclusions of the
research and the recommendations
for further action.

4. The fourth part of the report
describes the results of the
survey and the findings of the
research.

5. The fifth part of the report
describes the conclusions of the
research and the recommendations
for further action.

6. The sixth part of the report
describes the results of the
survey and the findings of the
research.